

“Als de verbeterpunten worden opgepakt, kunnen we onnodige zorg rond pijn op de borst en dus ook onnodige kosten terugdringen”

Hoe pakken de adviezen, richtlijnen, handreikingen of standpunten van het Zorginstituut in de praktijk uit? In hoeverre sluit dat wat ‘aan het bureau’ is bedacht aan op de dagelijkse praktijk ‘aan het bed’? Deze keer het Zinnige Zorg-verbetersignalement ‘Pijn op de borst’.

Tekst Edith Bijl

Beeld De Beeldredactie | Arno Massee

aan het bureau

Tobias Bonten is huisarts en onderzoeker aan het LUMC.

“Naast huisarts ben ik de helft van de week als onderzoeker verbonden aan het LUMC. Vanuit die hoedanigheid heb ik in opdracht van het Zorginstituut onderzoek gedaan naar de zorg rond pijn op de borst. In het kader van het programma ‘Zinnige Zorg’ wilde het Zorginstituut inzicht krijgen in de kwaliteit van deze zorg en hoe deze verbeterd kon worden. Een goed initiatief met grote relevantie: jaarlijks komen 500.000 mensen met pijn op de borst naar de huisarts. Meestal is het niets ernstigs, maar de pijn kan ook wijzen op een hartinfarct. Omdat je een infarct niet wilt missen, stuurt de huisarts mensen al snel door naar de specialist. Maar dat blijkt in wel 80 procent van de gevallen niet nodig te zijn. Dat betekent dus veel onnodige zorg en onnodige kosten.

Uit ons onderzoek kwam een aantal verbeterpunten naar voren. Zo bleek dat de aansluiting tussen de eerste en tweede lijn beter kan. Ook werd duidelijk dat huisartsen sneller doorverwijzen omdat het hun aan concrete handvatten ontbreekt om pijn op de borst zelf te testen. Bovendien werken zij nu volgens twee, deels verouderde en deels elkaar tegensprekende richtlijnen: één voor bij een hartinfarct en één voor stabiele pijn op de borst. Daarbij is het voor huisartsen niet altijd duidelijk welke richtlijn zij moeten volgen.

Naar aanleiding van deze verbeterpunten werken huisartsen, cardiologen en patiëntenorganisatie Harteraad nu samen aan nieuwe richtlijnen en ontwerpen we een nieuw zorgpad. Ook onderzoeken we of we huisartsen meer handvatten kunnen geven, die we straks in de nieuwe richtlijnen kunnen opnemen. Met concrete handvatten, nieuwe richtlijnen en een betere samenwerking willen we het aantal onnodige verwijzingen - en daarmee de kosten voor (onzinnige) zorg rond pijn op de borst - terugdringen.”

“Als de LTA Pijn op de Borst binnenkort klaar is hebben we een mooi resultaat bereikt, met duidelijke, nieuwe richtlijnen”

aan het bed

Anne Kors-Walraven is beleidsadviseur bij patiëntenorganisatie Harteraad.

“De belangrijkste opbrengst van het verbetersignalement is dat het ons als patiëntenorganisatie inzicht verschaft in de zorg rond pijn op de borst. Ook werd ons duidelijk dat veel van die zorg onzinnig blijkt te zijn. Daar schrokken wij wel van. Dat zijn ook zaken die wij als patiënten niet weten: wij hebben er geen zicht op of een operatie wel of niet zinvol is. Het signalement geeft ook duidelijk aan op welke punten de zorg verbeterd kan worden, zodat alle betrokkenen hiermee aan de slag kunnen. Zo gaan we samen met zorgverleners aan een leidraad (zorgpad) werken en zijn we betrokken bij de ontwikkeling van ‘Landelijke Transmurale Afspraken’ (LTA) om de zorg rond hartfalen binnen en tussen de eerste en tweede lijn te verbeteren en op elkaar aan te laten sluiten. Daarbij hebben wij vooral aandacht voor de vraag ‘Hoe informeren we patiënten en hoe kunnen we hen mee laten beslissen?’. Helaas zijn er – ondanks herhaaldelijke oproepen van onze kant – nog geen afspraken gemaakt over het ontwikkelen van patiënteninformatie en keuzehulp in het kader van samen beslissen. Ik vind het jammer dan dit niet als topprioriteit wordt gezien. Wat ik wél heel positief vind is dat alle partijen nu, naar aanleiding van het signalement, die samenwerking zijn aangegaan. De LTA-vergaderingen kenmerken zich door goede, constructieve discussies over hoe we de zorg rond pijn op de borst kunnen optimaliseren. Er is al veel in beweging gezet, en als de LTA Pijn op de Borst binnenkort klaar is hebben we een mooi resultaat bereikt, met nieuwe richtlijnen die elkaar niet meer tegenspreken. Ik betwijfel of we ooit zo ver waren gekomen als het signalement deze verbeterpunten niet zo expliciet had geformuleerd.”